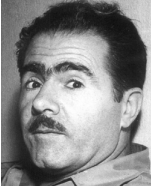

Öykü İçin Ne Diyorlar?

Öykü Dün

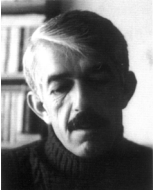
Kemal Bilbaşar

Öykü, boyutu ne olursa olsun, doğaya ve insana özgün bir bakış, bir eleştiri: Yaşamımıza yeni anlamlar, yöntemler, yorumlar getiren bir yazın anlatım sanatıdır. İster içten, ister dıştan anlatılsın, ister bir kişiyi, ister bir toplum kesitini konu edinsin, genellikle öykünün özentsiz, yalın, gerçek, inandırıcı, kısa, vurgulayıcı ve çarpıcı nitelikte olması yeğlenir. Türlü akımlara göre öykü yazılır. Ne ki her yiğidin yoğurt yiyişi başka olduğundan sanat akımlarına bağlı yazarların öykü anlatışında gene de bir ayrıcalık göze çarpar.

Ben öyküde iki nitelik ararım: Bir kez yazarın gölgesi bile öykünün satırları arasında sezilmemeli, yapıt canlı, somut, özgür bir yaratık olarak okuyucusuna seslenebilmelidir. Bir de öykü, tarihsel devrimci akış doğrultusunda, karanlık düzenlerin gizlerine tutulmuş ışık, gölgedeki zorbalara sıkılmış yumruk, haksızlıkla, kötülükle savaşımacılara yol gösterici, güçsüzlere güç, pısmışlara yürek ve de sorunlara çözüm olmalıdır.

(Türk Öykücülüğü Özel Sayısı, Türk Dili Dergisi, Sayı: 286, Temmuz 1975)

Öykü Bugün

Hasan Ali Toptaş

Binlerce yıl önce öykü yazmaya başladığımda el yordamıyla yazıyor ve durup kendi kendime öykü nedir diye hiç sormuyordum. O yıllarda hiç kuşkusuz yazdığım öykülerin, severek okuduğum öykülere benzemesi benim için yeterliydi. Ya da, öykü, sadece düzgün cümlelerle bir şey anlatmaktan ibaretti. Sonra, bir dönem, öyküyü toplumsal sorunları dile getiren, hatta dile getirmekle kalmayıp onlara çareler arayan mucizevi bir metin olarak gördüm. O dönemde, bana göre öykünün ele aldığı konu ya da olay ne kadar ilginçse öykü de o ölçüde ilginçti. Toplumsal sorunlara ne ölçüde parmak basabiliyorsa o kadar güçlüydü. Şimdi, öykünün bunlardan başka, ama çok çok başka bir şey olduğunu düşünüyorum. Gene de, öykü şudur diyemiyorum. Öykü, ancak sezilebilir bence ve ancak yazılan bir öyküyle tanımlanabilir. Hatta, bu tanımlama her yeni öyküyle yeniden yapılır. Sonsuza dek, yeniden... Öykünün tanımı hiç mi yapılamaz? Yapılır elbette, ama her tanım olup bitmişin eseri olduğu için, bir anlamda 'sıkıştırılmış geçmiş' olduğu için, bunun yazılacak öyküye bir hayrı olmaz. Bu tür tanımlar ya sezgilerimizi bilemeye yarar, ya da nefesimizi tıkamaya.